

TRIV som mulig professionsmarkør

«Vi opfatter mennesket som en organisme, der bevarer sig selv og opretholder balancen i en verden af virkelighed og aktualitet ved at være i aktivitet, vigør og aktivt brug (...)). Sådan udtrykte Meyer i 1922 i «Archives of Occupational Therapy», og understregede dermed som en af de første, vigtigheden af menneskets deltagelse i aktivitet i hverdagslivet.

Av Jacob Madsen

Jacob Madsen er lektor på ergoterapeutuddannelsen på University College Nordjylland og PhD-student ved Aalborg Universitet, forbundet til Karolinska Institutet i Stockholm.
E-post: jam@ucn.dk

Dette er en revideret udgave av en artikkel som den danske ergoterapeutforeningen publiserte på internett i september 2015. Den originale utgaven inneholder en litteraturgjennomgang med fokus på de enkelte begrepene i TRIV, som utgjør grunnlaget for artikkelen. http://www.etf.dk/sites/default/files/uploads/public/documents/Sundhedsfagligt/triv_som_mulig_professionsmarkoer_17-09-2015.pdf

Meyer betragtede mennesket som et aktivtetsvæsen, der skaber krop og sind gennem de aktiviteter det udfører og mente, at aktivitet bestod af en veksling mellem menneskets måde at tænke, eksistere og handle ud fra (1). Denne betragtning danner på flere måder stadig grundlag for ergoterapiens ideologi i dag; at møde mennesket gennem dets aktivitet og deltagelse, der hvor det er - der hvor mennesket har ressourcer og lever sit liv! Kun således sikres det optimale samarbejde, fremdriften og muligheden for en succesfuld rehabilitering. Kunsten bliver at bevare denne ideologi uanset kontekst. For når det samfund der omkredser vores profession ændrer sig, må ergoterapi nødvendigvis også udvikle sin måde at markere sin ideologi på.

INTRODUKTION

Professioner, som ergoterapi, er historiske og dynamiske størrelser, der hele tiden må analyseres, vurderes og tages op til diskussion, som en del af den samfundsmæssige kontekst, de indgår i. Hvad en profession er, og hvornår en profession følger «den rette vej» er spørgsmål, der er vanskelige at besvare præcist. Såvel spørgsmål som svar giver forskellig mening på forskellige tidspunkter, og i de forskellige kontekster spørgsmålet stilles og svaret gives. Derfor bør ergoterapi ses i lyset af den medvind,

de konflikter, og eventuelle interessenmodsatninger, professionen til enhver tid befinder sig i. Uanset tilstand er det dog vigtigt at ergoterapi konstant formår at markere sig, tilpasset den samfundsmæssige udvikling professionen måtte være berørt af. Et særligt grundlag for markering er den viden og erfaring som professionen har opbygget gennem årene og som er speciel for ergoterapi.

Den danske ergoterapeutforeningen lancerede i foråret 2015 TRIV-konceptet, med fokus på at borgerens ressourcer skal fastholdes og forstærkes i indsatsen for rehabilitering og velfærd. TRIV står som en sammentrækning af faktorer, som Ergoterapeutforeningen over en årrække har identificeret som værende afgørende for borgernes oplevelse af, at ens liv har værdi og mening. Jeg vil i denne artikel udforske det mulige potentiale for TRIV-konceptet som professionsmarkør. Det er mit mål at skabe et diskussionsmateriale for konceptet, så ergoterapeuter oplever det som faglig relevant at forholde sig til konceptet og gøre sig overvejelser omkring ergoterapeuters rolle i fremtidens samfund. Dette med udgangspunkt i de samfundsmæssige krav og forventninger tiden synes at vise. Jeg tager udgangspunkt i tiltaget fra Ergoterapeutforeningens side, som eksempel på at ergoterapi som profession, og som minimum, må turde markere sig ved, og til stadighed udforske de rammer, som ergoterapi udfoldes indenfor.

EN HISTORISK FUNDERING

TRIV er en forkortelse af faktorerne *tilgængelighed, relationer og roller, interesser samt vaner og vilje*. Ergoterapeuter vil hurtigt se, at de faktorer der udgør TRIV-konceptet er almindelig kendte begreber indenfor professionen. Således er alle faktorer begreber og områder, som ergoterapeuter igennem tiden har arbejdet med og dygtiggjort sig indenfor. Begreberne har derfor en historisk fundering – både teoretisk og praktisk.

Ved en bred litteratursøgning i relevante databaser, på de begreber, og deraf relaterede begreber, der udgør konceptet, viser det sig dog også hurtigt at mængden af bøger, artikler og rapporter er omfattende. TRIV-konceptet indeholder begreber fra allerede kendte ergoterapeutiske teorier og arbejdsprocesmodeller, som er blevet udviklet og erfaret fra 1970'erne og frem til i dag. Inden for ergoterapeutisk forskning og i ergoterapilitteratur generelt, ses således mange eksempler på begrebsudredning af, hvad menneskets aktivitet er og betyder i relation

til tilgængelighed, roller, relationer, vaner og vilje. Grunden til dette skyldes at begrebsafklaring har været et nødvendigt led i udviklingen af modeller og teoretiske referencerammer for ergoterapi. Ikke mindst i Canada, USA, England og Australien har der været en lang tradition for ergoterapeutisk forskning, og indenfor de sidste 20 år har ergoterapeutisk forskning i de skandinaviske lande ligeledes gennemgået en positiv udvikling.

(I den originale artiklen præsenteres en tabel med anvendt litteratur i sammenhæng med de enkelte faktorer i TRIV-konceptet.)

HVERDAGSLIVET SOM ARENA

Fælles for den litteratur der ligger til grund for gennemgangen af de begreber der udgør TRIV-konceptet, er en henvisning til hverdagslivet som arena for personers aktivitet og deltagelse. Hverdagsliv som begreb er dog også hyppigt anvendt indenfor ergoterapi og ergoterapeutisk forskning, som overordnet referenceramme for eksempelvis den vellykkede rehabilitering (2). Ved gennemgang af litteraturen viser aktivitet sig typisk anvendt som begreb i litteraturen, til at udtrykke og rumme de mange forskellige forhold i hverdagslivet, af enten menneskelig eller fysisk karakter, hvor afgørende komponenter skal samles, spille sammen og give mening i kraft af den sammenhæng de indgår i. Man kan således antage, at de faktorer der udgør TRIV-konceptet fungerer som afgørende for, at mennesker har mulighed for at have en aktiv hverdag, trods deres situation, og som fundament for aktivitet og deltagelse. Dette viser sig blandt andet også i de mange ergoterapeutiske undersøgelsesredskaber som er udviklet igennem tiden, hvor udførelsen af aktivitet bliver indikator for borgerens mulighed for aktivitet og deltagelse i hverdagslivet.

DET AKTIVE VALG

Med udgangspunkt i litteraturen, kan man nøgternt og overordnet anlægge det perspektiv, at alle ergoterapeuter arbejder med de faktorer der er repræsenteret i TRIV-konceptet, med borgerens formåen for, mulighed for og struktur af aktivitet og deltagelse i hverdagslivet som indikator. Komponenter som tilgængelighed, roller, relationer, interesser, vilje og vaner er således alle brikker der skal sættes i spil, i det re-design af hverdagslivet som ergoterapeuten udfører i et samarbejde med borgeren (3). Generelt tegner der sig ved gennemgang af litteraturen et billede af hverdagen som en kompliceret

TRIV-FAKTORER

TRIV er fire faktorer, der er vigtige for, at mennesker med for eksempel sygdom, funktionsbegrænsninger eller handicap kan have en aktiv hverdag og for at motivere mennesker til aktivitet og deltagelse.

Tilgængelighed handler om adgang til og muligheder for at deltage i samfundets tilbud, uanset om det er sociale, kulturelle, politiske eller uddannelse og beskæftigelse. Eksempelvis dækker begrebet over borgerens tilgængelighed til eget hjem, for borgeren selv samt familie og venner. Det dækker også borgerens mulighed for at komme ud i samfundet og for omverdenens muligheder for at komme til borgeren hvor end denne befinder sig.

Relationer & Roller: Alle har brug for at indgå i relationer med andre mennesker, og det er vigtigt, at mennesker med funktionsbegrænsninger kan opretholde sine roller. Det kan være faglige, professionelle, familiemæssige eller andre sociale relationer og roller som for eksempel forælder, debattør, iværksætter eller skolelærer.

Interesser: Det er svært at motivere eller aktivere mennesker til at gøre noget, som de ikke interesserer sig for. Interesser som faglige, politiske, praktiske eller særlige færdigheder, bør være retningsgivende og meningsgivende for rehabilitering.

Vaner & Vilje: Livstilsændringer kræver ofte ændring af vaner. Er de hensigtsmæssige, og har man viljen til at ændre dem? Vaner skal ofte udfordres for at bevare et aktivt liv. Ingen kan dog ændre usunde eller uhensigtsmæssige vaner uden motivation. Motivation skabes gennem blandt andet interesser, roller og relationer. Menneskers vilje er en afgørende faktor for evnen til at udvikle og fastholde et aktiv og deltagende liv. Menneskers vilje til at handle skal respekteres og kan styrkes gennem motivation og interesse.

sammensætning af krav, omfattende sædvanlige rytmer og mønstre, grundlæggende opgaver, samt abstrakt organisering af livet i et samspil med fysiske og sociale elementer. Således er et grundlæggende præmis for menneskers udfoldelse af hverdagslivet evnen til at vælge. Det er igennem det aktive valg i hverdagen, at vi lever hovedparten af vores liv, og sætter scenen for hvad vi primært bruger vores tid og energi på. Det aktive valg i hverdagen afspejler samtidig vores orientering mellem krav og behov. Indfra har vi vores individuelle behov. Behov for at være det menneske, man er. Behov for at udleve følelsesmæssige værdier, opnå bestemte materielle goder, have en mening om tingene osv. Udefra mødes vi af forskellige krav til, hvordan man er borger i samfundet. Man skal uddanne sig, arbejde, tage ansvar, overskue og koordinere i et højt tempo. Det aktive valg definerer på denne måde hverdagen og rummer det hele – arbejdsliv, kærlighedsliv, socialt liv, praktiske gøremål, økonomi, bolig, livsstil med mere (4).

FREMTIDENS VELFÆRD SKABES IGENNEM DEN AKTIVE BORGER

Det er i dag nærmest blevet et mantra at fremtidens velfærdssamfund skal levere bedre service for borgerne og mere kvalitet for pengene (5,6). Heraf oplever ergoterapi, ligesom andre professioner, et stigende pres både fra arbejdsgivere og brugere (7). Uddannelsesniveaue for de professioner der skal levere denne bedre service og kvalitet er tilsvarende generelt blevet højere, med blandt andet den konsekvens, at professionsudøverens særlige viden ofte ikke længere anses for at være noget særligt - informationer om alt, og viden og emner som tidligere var forbeholdt nogle få, ligger nu åbne for alle i et kompleks og stadigt udviklende hyperkomplekst informationsamfund (8). Dertil kommer, at tidligere traditionsbundne omgangsformer og sociale konventioner om for eksempel offentlige myndigheds-personer forandres og nærmest mindskes, mens borgerens egen fortolkning af omverdenen dominerer over det tidligere udgangspunkt; At nogle kan og

Det kræver viden, strategier og konkrete modeller at indløse potentialet i de aktive borgere, for herigennem at opstille bud på hvordan borgere kan spille en mere aktiv rolle med engagement i egen sundhed som mål.

ved mere om særlige emner, end man selv kan og gør (5,9). Disse forskydninger har tjent som afgørende elementer til, at der efterhånden har udviklet sig en forståelse af at borgeren som den alt overskyggende kilde til velfærd i et samfund. Flere eksperter påpeger, at *den aktive borger* er en ressource, som ikke udnyttes godt nok og at aktive borgere er nøglen til at skabe et godt og bæredygtigt fundament i velfærdssamfundet. Ved en aktivering og involvering af borgerne i udviklingen af velfærdssamfundet, inddrages de eneste, der legitimt og på bedste demokratiske vis, kan forandre det, ud fra hvad *der giver mening* (5,6,9-12). Men borgerne bliver ikke aktive af sig selv. Det kræver, at tiltag ændres og tilpasses, så borgeren bliver inviteret til at spille en mere aktiv rolle. Det kræver *viden, strategier og konkrete modeller* at indløse potentialet i de aktive borgere, for herigennem at opstille bud på hvordan borgere kan spille en mere aktiv rolle med engagement i egen sundhed som mål. Dette perspektiv synes at blive stadig mere påtrængende for politikere,

ledere, medarbejdere og borgere. Derfor er der også i disse år behov for særlige faglige perspektiver og bud på konkretiseringer af velfærdssamarbejder mellem borgere, frivillige, fagfolk og politikere. Der er brug for fælles forståelsesrammer og konkrete helhedsopfattelser (10,11).

INGEN OVERRASKELSE

For ergoterapeuter kommer det ikke som en overraskelse, at der kan være et stort potentiale i at få borgerne til at tage større ansvar for deres eget og andres liv. Det skaber bedre livskvalitet, når man kan klare sig selv fremfor at være afhængig af det offentlige, og det kan være med til at skabe løsninger, der ligeledes er fordelagtige på samfundsniveau. Der har været frembragt forskellige bud på ergoterapeuters særlige samfundsmæssige mission igennem tiden, oftest foranlediget af forandringer i samfundsstrukturen og dermed i vurderingen af professionens betydning. Alligevel synes kravet (og behovet) for at kunne markere sig i et stadigt

og hastigt udviklende samfund stadig at stå som en særlig nødvendighed, hvis ergoterapi fortsat vil spille en betydningsfuld rolle i samfundet – der er behov for at fokusere på next practice med udgangspunkt i best practice (7). Det er en rolle vi potentielt kan udfylde igennem det fokus der netop nu er på borgerens mulighed for at være en aktiv borger! Med udgangspunkt i en minimal definerings af, hvad professioner er for en størrelse: «... professioner er en type erhverv, som udfører tjenester baseret på teoretisk viden, erhvervet gennem specialiseret uddannelse.» (13), synes det da også oplagt, og ikke overraskende, at ergoterapeuters tjenester kan findes og udvikles der hvor vores teoretiske og praktiske viden skaber et godt og solidt fundament for at markere os tidssvarende og i overensstemmelse med samfundets nuværende fokus.

REHABILITERING I ET BREDERE SPOR

Når der i Danmark ses en voksende interesse for at gøre borgeren til en aktiv medspiller, i den fortsatte udvikling af velfærdssamfundet, medfører det behovet for at spotte borgernes og samfundets ressourcer, så flere mennesker kan opretholde et godt hverdagsliv. Det kalder på ergoterapeuters viden om hverdagslivet! Et kald der kan forklares ved, at evnen til at forvalte og håndtere de komponenter der tilsammen udgør forudsætningen for et godt hverdagsliv, i mange år har været ergoterapeuters fokus indenfor rehabilitering. En af de fremtidige værdier i samfundet bliver uomtvisteligt at forstå at *leve det gode liv*, fordi der er et bæredygtigt sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende aspekt i dette, og et værdifuldt samfunds- og økonomisk sigte i at borgere lever et godt og sygdomsfrit hverdagsliv. Men hvis ikke der er nogle professioner, der gør sig kloge på både at kunne rehabiliterer eller re-designe folks hverdagsliv, og samtidig opøver ekspertise i hvordan livet i den almindelige hverdag kan leves og give trivsel, så mangler netop disse to kombinerede perspektiver i samfundets søgen efter den aktive borger. For ergoterapeuter giver det muligheden for, grundet vores særlige viden om hverdagslivets strukturer og betingelser, at være den velfærdsprofession, som ikke kun har fokus på sygdom og rehabilitering tilbage til livet, men som også har fokus på et godt liv generelt (eller det aktive valg i hverdagen). TRIV kan som professionsmarkør måske rumme muligheden for, at ergoterapeuter udadtil kan vise deres særlige abstraktions- og konkretiseringsgrundlag, når det gælder arbejdet målrettet

det gode liv for borgere i fremtidens velfærdssamfund. Og måske kan konceptet samtidig åbne for en mulig nytænkende retning på rehabiliterings dagsorden, hvor god outcome på rehabilitering antager andre vinkler og værdier end tidligere anvendte, som en tilføjelse til det ergoterapeuter allerede kan – ikke en erstatning! Det er rehabilitering i et bredere spor, men samtidig en potentiel værdifuld tilgang på samfundsniveau. Skal vi arbejde med sådanne potentielle innovations scenarier, med mulighed for mere-værdi for vores profession, kræver det dog at vi tør anvende en «hvad nu hvis tankegang» (7).

HVAD NU HVIS....

Der er dog så mange aspekter i spil i hverdagslivet, at selv doktor i sociologi Birte Bech-Jørgensen (1994) konkluderer: «Hverdagslivet er det liv, vi lever, opretholder og fornyer, genskaber og omskaber hver dag. Dette liv kan ikke defineres, – i det mindste ikke med sociologiske begreber. Det, der kan defineres, er dels hverdagslivets betingelser, dels de måder disse betingelser håndteres på.» (14). Denne vinkel på hverdagslivet vidner netop om, at det er hverdagens struktur der definerer borgerens samlede og potentielt gode liv, målt og defineret ud fra hvordan borgeren håndterer sit hverdagsliv. Men hvad nu hvis vi arbejdede ud fra det credo, at det gode liv i sig selv er konstant rehabiliterende? Kunne ergoterapeuter så eksempelvis være professionen der om nogen anvendte «visitationsbriller» på det gode sammenhængende liv? Fordi det gode sammenhængende liv har en betydelig økonomisk værdi på samfundsniveau? Og kan faktorerne i TRIV-konceptet måske fungere som potentiel grundlag for visitationsredskaber der giver mulighed for at stille spørgsmålene: Hvordan bidrager de enkelte faktorer hver for sig og samlet til borgerens aktuelle situation? Hvor opstår eventuelle problemer? Og hvilke af komponenterne er reelle ressourcer for borgeren? Herefter kan fokus rettes mod hvad borgeren ønsker at opnå i hverdagen: Hvilken forandring vil være tilfredsstillende? Man kan tage udgangspunkt i betingelser: Er man single med frit handlerum? Eller i et forhold? Måske også med børn? Hvor travlt har man? Dikterer økonomien særlige rammer? Man bør også se på håndtering: Hvordan har man hidtil gjort? Og hvilken baggrund har man for at handle i hverdagslivet? En væsentlig del består således i at få indsigt i de ressourcer, hvorved borgeren håndterer sin hverdag, sine betingelser, og træffer aktive valg.

Sådanne overvejelser til samtidig anledning til at

antage, at TRIV som koncept, rummer en mulighed for at formidle rehabiliteringsbegrebet til ikke kun at omhandle det at rehabiliterer en borger tilbage til en meningsfuld og aktiv hverdagsliv, men også at sikre et udgangspunkt for at kunne være en værdifuld bidragsyder til det samfund borgeren er en del af. Man kan eksempelvis arbejde med ideen om at TRIV kan gøres målbar, både ved anvendelsen af eksisterende dokumentations redskaber indenfor ergoterapi, der beskæftiger sig med de faktorer der er repræsenteret i TRIV. Men også ved udviklingen af nye redskaber, der indfanger alle elementer på samme tid. Måske er der også ligefrem en mulighed for udvidelse af det ergoterapeutiske arbejds- og ansvarsområde, hvis vi retter større fokus mod at måle borgerens ressourcer og aktive valg, fremfor aktivitetsproblematikker. Fokus kan i den ergoterapeutiske intervention blive *hverdagsmestring*, hvor formålet bliver at borgeren får bevidsthed om egne ressourcer som redskaber til at kunne leve det gode liv, fordi dette bærer en betydningsfuld samfundsmæssig værdi.

TRÆFSIKKERHED SOM INDIKATOR

Der skal ikke herske nogen tvivl om at en professionens grundlæggende udvikling skal findes og forankres i teoretiske og praksisforankrede forsknings- og udviklingsprojekter. Men i en tid hvor sociologi, teknologi og medier mere end nogensinde er i centrum, er det samtidig essentielt for ergoterapi også at følge denne udvikling for at skabe træfsikkerhed og markering af den viden der skaber os som velfærdsprofession. Selvom vi som ergoterapeuter er enige om at vi arbejder med aktivitet og deltagelse, så kan der næppe være uenighed om at der også foregår diskussioner om hvilke veje ergoterapi skal følge, og hvilke vi ikke skal følge. Grunden til dette skal muligvis findes i manglen på en fælles konceptuel ramme for hvordan vi forklarer os udadtil – til borgeren, politikerne, til lederen men også, og måske vigtigst, til os selv indbyrdes! Hvor mange af os har ikke prøvet at stå i en situation, hvor det var grundlæggende svært at forklare andre professioner end os selv, hvad der ligger til grund for ergoterapeutens måde at agere på overfor borgere? Og hvorfor vi som faggruppe har en særlig berettigelse i samfundet? Koncepter forstås som bredt favnende begreber, der samlet har til formål at styrke eksempelvis en professions brand, at øge kendskabet til og forstærke professionens goodwill. Et koncept er oftest baseret på en bærende idé, der ved kombi-

nationen mellem produkt, ydelse og oplevelse kan skabe træfsikkerhed, som bærer muligheden for at række ud over selve de produkter og ydelser som eksempelvis en profession yder. Et koncept er på denne måde ikke blot et enkelt produkt eller en enkeltstående kampagne. Det er en sammentømret helhed af flere synergibetingede elementer, der tilsammen udgør konceptets indhold og af den vej identiteten for den profession som skal markeres. Formålet med et koncept er at give målgruppen en merværdi, i form af muligheden for at flytte grænser gennem anvendelse af konceptet i betydningsfulde sammenhænge. Det skal så at sige skabe en *meningsfuld* oplevelse hos den eller de slutbrugere for hvem konceptet er tiltænkt som målgruppe (12,15). Det er denne træfsikkerhed der får afgørende betydning for om TRIV-konceptet, og ergoterapi som professionen der har lanceret begrebet, efterfølgende kan spore en merværdi og deraf succes.

SÆT TRIV I SPIL

Jeg har på de forgående sider, med udgangspunkt i ergoterapeutisk litteratur, beskrevet en mulig historisk, teoretisk og forskningsbaseret forankring af elementerne i TRIV-konceptet. Og jeg har eksperimentet med mulige scenarier for anvendelsen af TRIV som koncept. Men der kan ikke holdes liv i et koncept som TRIV, hvis ikke det testes i den virkelighed det er tiltænkt. TRIV kan kun fremtidssikres ved en søgen efter relevansen og berettigelsen for borgeren, ergoterapi og den kontekst det skal udspille sig i. Derfor er det vigtigt at prioritere at konceptudviklingen omkring TRIV er foregået på fagforeningsniveau, og således har brug for ”ben at gå på” for at kunne leve videre i praksis. Hvis TRIV skal spille en værdifuld rolle som koncept, på samfundsniveau og for ergoterapi, skal det kunne begejstre, involvere og aktivere de interessenter der måtte være. Eksempelvis borgere, politikere eller andre vigtige beslutningstagere, men ikke mindst ergoterapeuter. Et muligt perspektiv på TRIV-konceptet kan være at betragte det som et talerør, med potentiale for en formidlingsramme af professionens særegne. Eksponeer konceptet på den rigtige måde, og i de rette omgivelser, kan det give ergoterapeuter og andre mulighed for at formulere og formidle de grundlæggende ræsoneringer, der ligger bag ergoterapiens rolle i velfærdssamfundet. TRIV-konceptet indeholder som tidligere belyst ikke alle relevante og anvendte begreber indenfor ergoterapi. Men der kan, som påvist ved gennemgangen af relevant litte-

ratur, trækkes tråde fra de enkelte faktorer, til andre og lige så betydningsfulde begreber omhandlende menneskets aktivitet og deltagelse.

Med udgangspunkt i spørgsmålet om TRIV-konceptet kan gøre en forskel der skaber en forskel, er det vigtigt fremadrettet at evaluere, vurdere og præcisere hvor og hvordan TRIV som koncept kan skabe en værdi for ergoterapi som profession. Min opfordring er derfor sæt TRIV-konceptet i spil, og brug det som mulighed for at skabe dialog omkring betydningen af ergoterapi til borgeren som en aktiv samfundsborger! Overvej derfor at diskutere konceptet med dine kolleger, ledere og politikere. Måske med udgangspunkt i følgende spørgsmål: *Hvad er budskabet i TRIV? Hvem er den mulige slutbruger af konceptet? Hvem er det TRIV kan skabe bevidsthed hos? Hvem er målgruppen? Hvilke brugere kan påvirkes direkte og indirekte af konceptet? Hvilken oplevelse skal konceptet skabe hos brugerne? Skal konceptet skabe tryghed, overblik, effektivitet eller andet? Hvem skal inddrages for, at konceptet kan gøre en forskel? Hvordan adskiller konceptet sig fra tidligere tiltag? Er der noget særlig ved netop dette koncept?*

AFSLUTNING

På den politiske arena må det være ergoterapeuters opgave at formidle, at hvis ikke borgeren lever «et godt hverdagsliv baseret på det aktive valg» kan denne ikke bidrage aktivt til samfundet. Vi bør som faggruppen, der særligt har kendskab til hverdagslivets kompleksitet, slå på tromme for og fremhæve muligheder for, at borgere, uanset aktivitetsformåen, har mulighed for at bidrage til samfundet. Dette med udgangspunkt i de ressourcer den enkelte borger måtte besidde. Ergoterapi i kan solidt bidrage til samfundsdebatten om, at borgere *kan* tage større ansvar for deres eget og andres liv. Vi ved nemlig at dette kræver:

- o Positivt genereret samspil af faktorer, der indgår i, skaber og bestemmer aktive valg i hverdagslivet;
- o Facilitering og forankring af forhold mellem mennesker og deres omverden via aktivitet og deltagelse i hverdagslivet;
- o En forståelse af aktivitet og deltagelse i hverdagslivet på den ene side og sundhed, livskvalitet og udvikling på den anden side.

Den verden af *virkelighed og aktualitet* hvor mennesket *bevarer sig selv og opretholder balancen* som Meyer beskrev i 1922 (1), er derfor på flere

måder stadig den verden, hvori ergoterapeuter har sin berettigelse som profession. I dag har vi dog et bredere og bedre sprog til at formidle vores særlige viden om denne verden. Mest af alt med hverdagslivet som arena og indikator for borgeres gode liv, skabt og vedligeholdt gennem deres valg af aktivitet og deltagelse.

Referencer

- (1) Kielhofner G. Ergoterapi i praksis: Det begrebsmæssige grundlag. 3rd ed. København, Danmark: Munksgaard; 2010.
- (2) Milbourn BT, McNamara BA, Buchanan AJ. Understanding the episodic everyday of disrupted lives: Scoping the occupational therapy literature Comprendre le quotidien épisodique des personnes dont la vie est perturbée: Recension et analyse des écrits en ergothérapie. Canadian Journal of Occupational Therapy 2014;0008417414533315.
- (3) Madsen J. Ergoterapeuter som kreativ medaktør i klientens design af nye hverdage og nyt liv. In: Gamborg G, Madsen J, Winther Hansen B, editors. Kreativitet i ergoterapi. 1st ed. København: Munksgaard; 2013. p. 133.
- (4) Wilcock AA. An occupational perspective of health. : Slack Incorporated; 2006.
- (5) Digmann A, Jensen KE, Jensen JP, Bendix HW. Principper for offentlig innovation: Fra best practice til next practice [Principles of Public Sector Innovation: From Best Practice to Next Practice]. 2008.
- (6) Bason C. Velfærdsinnovation: ledelse af nytænkning i den offentlige sektor. : Børsen; 2007.
- (7) Jacob Madsen HS. Kreativitet og innovation i social- og sundhedsvæsenet. In: Gunner Gamborg, Jacob Madsen, Bodil Winther Hansen, editor. Kreativitet i ergoterapi. 1st ed. København: Munksgaard; 2013. p. 155.
- (8) Qvortrup L. Det hyperkomplekse samfund. : Gyldendal Copenhagen,, Denmark; 2000.
- (9) Digmann A, Jensen JP, Jensen KE. Vi er på vej: Offentlig innovation 2.0. : Gyldendal A/S; 2012.
- (10) Mik-Meyer N, Järvinen M. At skabe en professionel-ansvar og autonomi i velfærdsstaten. : København: Hans Reitzels Forlag Mik-Meyer, N., Villadsen, K.(2007). Magtens former-sociologiske perspektiver på statens møde med brugeren. København: Hans Reitzels Forlag; 2012.
- (11) Agger A, Hoffmann B. Borgerne på banen. : Velfærdsministeriet; 2008.
- (12) Bason C, Toft S, Knudsen S. Sæt borgeren i spil: sådan involverer du borgere og virksomheder i offentlig innovation. : Gyldendal; 2009.
- (13) Rønnestad M, Molander A, Terum L. Profesjonell utvikling. Molander & LI Tærum (red.).Profesjonsstudier.Oslo, Universitetsforlaget 2008:279-294.
- (14) Bech-Jørgensen B. Når hver dag bliver hverdag. : Akademisk forlag; 1994.
- (15) Merit S, Nielsen T. Vinderkoncepter: brugerdrevet innovation og forretningsudvikling. : Gyldendal A/S; 2015.